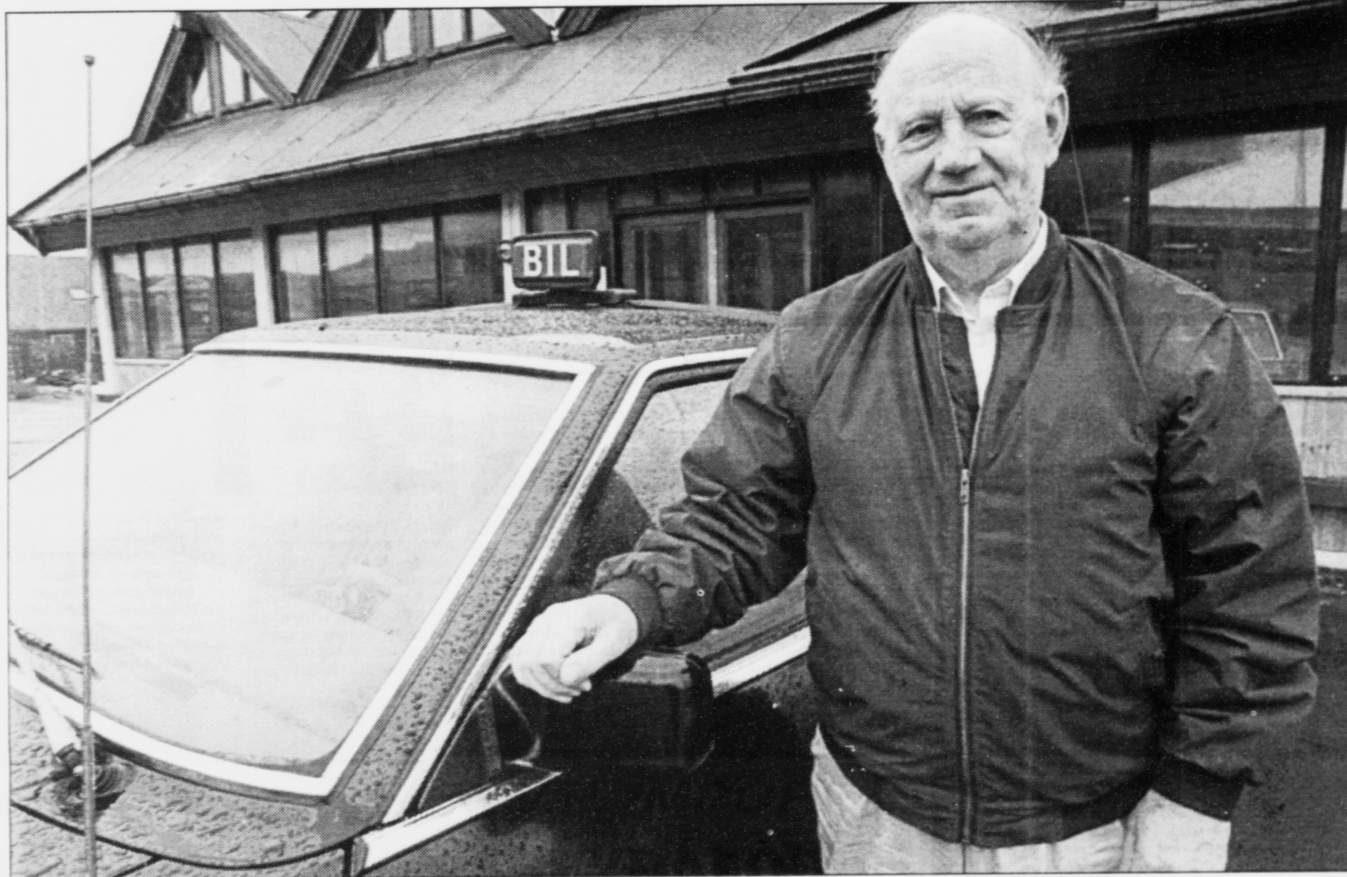

Út at koyra

12/97

Mynd: Jens Kristian Vang

Dion Splidt útan fyri gomlu bilstøðina hjá Bil í Havn. Støðin er nú flutt oman á Farstøðina. Dion tók koyrikort í 1946 og koyrði fyrstu ferð hýrurvogn í Havn í 1950

Hevur koyrt havnarfólk í 45 ár

Dion Splidt er elsti hýrurvognsførari í Havn. Hann hevur koyrt hýrurvogn síðan 1954 - og er júst vorðin heiðurslimur í felagnum hjá hýrurvognsførarunum - Samfylking

ERIKUR LINDENSKOV

Elsti hýrurvognsførari í Havn er Dion Splidt. Hann hevur í samfull 45 ár koyrt hýrurvogn hjá bilstøðini Bil í Havn.

Dion kom á fyrsta sinni til Havnar í 1941, tá hann starvaðist sum skósmiður hjá Ísak Petersen, ið var pápi Dánjal Petersen, sum í dag hevur sógvahandilin Skóbúðina.

Dion er ikki útbúgvinn skómakari, men pápi hansara var skómakari í Vági, og á verkstaði hansara hevði Dion so mikið drúgvur royndir, at hann fekk arbeiði hjá Ísaki.

Í 1944 fór Dion suður aftur til Vágs. Hann hevði tá fingið lovað arbeiði hjá onglendingunum í Havn, men av tí at arbeiðsmannafelagið noktaði honum limaskap, kundi hann ikki taka

av hesum arbeiði. Okkurt var um, at arbeiðsmannafelagið tá ikki vildi tekna fleiri limir, sigur Dion.

Lærði at koyra bil

Suðuri í Vági arbeiðdi Dion hjá Peturi Jacobsen, skómakara, til hann í 1946 fór at læra at koyra bil hjá Mortan Mortensen - Mortan hjá Kristin.

Mortan hevði ein lastbil, ið hann hevði keypt frá onglendingunum og koyrði hann fisk og aðra vøru.

Dion mátti tó til Havnar at taka sjálva koyriroyndina. Í Havn koyrði hann einar tveir tímar hjá John og Poul Joensen, sum tá høvdu skúlakoyring, og til sjálva royndina var onkur frá fútskrivstovuni við.

– Vit høvdu tá eisini nakkað av teori, greiðir Dion Splidt frá. – Hóast vit ikki høvdu teoribøkur, so høvdu

vit nakkað av tilfari á pappiri, har vit m. a. lærdu um bremsilongdir o. a..

Til Havnar við bilinum hjá Beteusi

Suðurafturkomin fór Dion at koyra hjá Mortan hjá Kristin, og var hann í starvi hjá honum fram til 1949. Í 1950 fór hann at koyra taxa hjá Beteus Jensen í Vági. Tá var ikki koyrandi millum Tvøroyri og Vág. Longsta strekkið var til Høvs, og koyrandi var eisini til Sumbiar.

Í 1950 fór Dion við bilinum hjá Beteus til Havnar at koyra taxa.

– Eg koyrði tá fyrri bilstøðina hjá William Sloan, sum helt til aftan fyri Sjótleikarhúsið. William sjálvur sigldi sum telegrafistur, so hann rak ikki støðina sjálvur. Men í 1951 vildi Beteus hava bilin aftur til vágs, so tá var eg uppsagdur sum bilførari, sigur Dion Splidt smilandi.

Keypti ein Chevrolet frá Vilhelm Nielsen

– Tá fór eg aftur til Vágs og arbeiði í fiski, har eg passaði turkíhúsið hjá Johan

Nolsøe.

Í 1954 fór Dion Splidt aftur til Havnar. Hann keypti sær ein nýggjan Chevrolet frá Vilhelm Nielsen, og fór at koyra fyrri bilstøðina Bil, sum tá bara kallaðist »Bilstøðin«.

Dion Splidt greiðir frá, at tað tá vóru tvær bilstøðir í Havn.

– Onnur kallaðist Taxa og hin var Bilstøðin í Rættará, sum helt til í kjallaranum hjá Johan Mourtsen, har blómuhandilin Árstiðirnar heldur til í dag.

William Sloan seldi seinni sína bilstøð til Zacharias á Skipafelagnum, og varðveitti hann navnið. Bilstøðin Auto fekk telefonnummarid.

Í dag eru einir 40 hýrurvognar í Havn. Tá Dion fyrstu ferð koyrði bil í Havn fyrri nær um hálvari öld síðani, var Havnin ein mundi minni býur. Men hýrurvognarnir vóru næstan eins nógvir. Dion dugir ikki rættuliga at siga, hvussu nógvir teir vóru, men metir at báðar bilstøðirnar høvdu einar 12 bilar í part. Afturat hesum vóru aðrir, sum koyrdu fyrri seg sjálvar. Her kunnu

nevast eitt nú Carlsson, sum búði í Sigmundargøtu úti í Rættará, Magnus Bærntsen, Júst Sivertsen o. fl.

Dion Splidt sigur, at tað ongantíð hevur verið tað heilt stóra at vinna sum hýrurvognsførari, men nóg er broytt seinnu árin.

– Býurin er sjálvandi vaksinn, og tað, at nær um hvørt hús hevur bil, hevur sjálvandi ávirkað koyringina, sigur hann.

Rutukoyring til Vestmanna

Dion greiðir eisini frá teirri skipaðu rutukoyringini, sum Bil skipaði fyrri við hýrurvognum.

– Vit koyrdu í fastari rutu til Vestmanna - eisini áðrenn Oyggjarvegurin varð samanbundin í 1966.

Nú var tað soleiðis, at Oyggjarvegurin av ymsum orsøkum ikki bleiv bundin saman beinanvegin, og í longri tíð var eitt lítið petti sum manglaði millum báðar endarnar. Hetta var har, sum vegurin gongur niðan á Sornfelli við Mannafeldsál.

Dion greiðir frá, at teir úr Havnini koyrdu niðan til endan, og so stóðu aðrir bil-

ar hinumegin og bíðaðu. Fólkið gekk so ímillum.

Men tá Oyggjarvegurin var bundin saman gekk leiðin sjálvandi beinleiðis til Vestmanna.

– Tá Bygdaleiðir og Bussleiðin í Havn komu nøkulunda um sama mundi, broyttist koyringin upp aftur meira, sigur Dion Splidt.

Felagið hjá hýrurvognsførarum í Havn kallast Samfylking. Í hesum felag hevur Dion Splidt verið í 40 ár.

17. mars í ár varð Dion kosin heiðurslimur - sum elsti bilførari í Havn.

Dion hevur havt fleiri bilar øll hesi árin. Hóast tann fyrsti var Chevrolet, so hevur hann bert havt Fordbilar síðan 1958. Í dag hevur Dion ein Ford Granada, sum hann keypti í 1984. Vit kunnu ikki siga annað, enn at aldurin á bilinum sigur ikki sørt um røkisskapin.

Hvussu leingi Dion ætlar at koyra, veit hann ikki. Hann er vorðin 77 ár, men sjálvur sigur hann:

– So leingi Vilharra og Bílefirlitnið vilja, ætli eg mæt at koyra...